

Ζάγκρεμπ, 24 Νοεμβρίου 2000

ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ - ΔΥΤΙΚΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΩΝ

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, μετά τη λήξη των εργασιών της Συνόδου Κορυφής, παραχώρησε συνέντευξη Τύπου προς τους Έλληνες δημοσιογράφους. Ο Πρωθυπουργός στην εισαγωγική παρέμβασή του είπε τα εξής:

“ Η Διάσκεψη που συνήλθε σήμερα μεταξύ της Ε.Ε. και των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων ανοίγει μια νέα περίοδο στην περιοχή. Είναι η αρχή μιας νέας εποχής. Γιατί; Τα τελευταία χρόνια, τα χαρακτηριστικά της περιοχής ήταν πόλεμος, αναμετρήσεις, εθνικιστικές εξάρσεις, μίσση, υπανάπτυξη, έλλειψη δημοκρατίας.

Σήμερα επιβεβαιώνεται από όλες τις χώρες ότι πρέπει να τεθεί οριστικά τέρμα σε αυτή την κατάσταση και να αρχίσει μια προσπάθεια για να ξεπεραστούν όλα αυτά τα αρνητικά φαινόμενα. Αλλά οι χώρες αυτές δεν είναι πια μόνες τους, είναι χώρες που έχουν τη συμπαράσταση της Ε.Ε.

Η Ε.Ε. εκδηλώνει πανηγυρικά σήμερα τη θέλησή της για συνεργασία, ώστε να ξεπεραστεί η προηγούμενη κατάσταση. Η συνεργασία αυτή παίρνει συγκεκριμένη μορφή. Παίρνει τη μορφή εξατομικευμένων συμφωνιών σταθεροποίησης και σύνδεσης, οι οποίες θα οδηγούν στην προσέγγιση με την Ε.Ε., αλλά και μια σειρά από δράσεις, όπως είναι διάφορα προγράμματα ενίσχυσης: Τα προγράμματα CARDS.

Υπάρχει πολύς δρόμος ακόμα, ώστε να φτάσει η περιοχή σε μια ικανοποιητική κατάσταση, ένα ικανοποιητικό επίπεδο δημοκρατίας, ανάπτυξης, σταθερότητας. Αλλά η κατεύθυνση είναι ξεκάθαρη: Αυτή πρέπει να είναι η επιδίωξη και στην επιδίωξη αυτή θα υπάρχει βοήθεια της Ε.Ε..

Εμείς, η Ελλάδα, σε αυτή τη συζήτηση έχουμε τονίσει ορισμένα σημεία, στα οποία θα ήθελα να αναφερθώ εν συντομία:

Πρώτα από όλα, η ανάπτυξη και η ευημερία δεν γίνεται χωρίς δημοκρατία. Γι αυτό χρειάζεται η ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών. Τον τελευταίο καιρό έγιναν εκλογές σε ορισμένες χώρες. Τα πράγματα πήγαν καλύτερα από άλλοτε. Αλλά πρέπει να είμαστε ρεαλιστές, σωστοί και να

βλέπουμε και όσα δεν πήγαν καλά. Μέχρι ποίου σημείου έγιναν σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα των μειονοτήτων και ως εκ τούτου θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τέτοιες καταστάσεις. Αμετακίνητος στόχος μας είναι η καλύτερη λειτουργία της Δημοκρατίας.

Το δεύτερο σημείο που μας ενδιαφέρει είναι να υπάρχουν οι διαδικασίες οικονομικής ανάπτυξης. Το Σύμφωνο Σταθερότητας είναι η βάση. Δεν λειτούργησε πάντα πολύ γρήγορα και πολύ αποτελεσματικά μέχρι σήμερα. Αλλά αυτό οφείλεται και στο ότι υπάρχει μια αναμονή ότι θα έρθουν χρήματα, χωρίς να υπάρχουν προγράμματα. Χρειάζονται προγράμματα, χρειάζεται δουλειά πάνω στα προγράμματα και χρειάζεται επίσης να υπάρχει ένα κλίμα που να βοηθά τις ξένες επενδύσεις, να βοηθά την ασφάλεια δικαίου, καθώς και τις επιχειρήσεις προς ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους. Και βέβαια, διαρθρωτικές αλλαγές και διαφορετικές δομές στην οικονομία. Εμείς, θέλω να θυμίσω, έχουμε εξαγγείλει ένα εθνικό σχέδιο ανασυγκρότησης των χωρών της περιοχής, ύψους 180 δισεκατομμυρίων δραχμών και προχωρούμε σε ουσιαστικές συζητήσεις με τις χώρες αυτές για την επιλογή των προγραμμάτων.

Τρίτο σημείο που μας ενδιαφέρει και το οποίο τόνισα, είναι η ασφάλεια και η σταθερότητα στην περιοχή. Χρειάζεται η προσήλωση στο Διεθνές Δίκαιο. Χρειάζεται να προσεχθεί το θέμα ότι δεν μπορεί να υπάρχουν νέες ανακατατάξεις. Τα σύνορα είναι αυτά τα οποία προέκυψαν από αυτή την εξέλιξη. Και όποιος έχει τη σκέψη ότι μπορεί να υπάρξουν αλλαγές, βρίσκεται σε λάθος δρόμο. Αυτά επεσήμανα με ιδιαίτερη έμφαση σήμερα το πρωί.

Εμείς θα συνεχίσουμε με τις άλλες χώρες τη συνεργασία μας στο πλαίσιο της υφιστάμενης συνεργασίας με τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, συνεργασία την οποία ξεκίνησε η χώρα μας. Επίσης, στο πλαίσιο αυτό, θα προωθήσουμε την επίλυση προβλημάτων, την επίλυση συννοριακών διαφορών και θα ενισχύσουμε κάθε προσπάθεια για ειρήνη και για συνεργασία.

Θέλω, με την ευκαιρία αυτή, να τονίσω ότι ο **Οργανισμός Ανασυγκρότησης των Βαλκανίων, ο οποίος εδρεύει στη Θεσσαλονίκη, επεκτείνει τις αρμοδιότητές του στη Σερβία και το Μαυροβούνιο.**

Ακόμη, θα ήθελα να προσθέσω ότι έγινε σήμερα μια συνοπτική μονογραφή της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης με την ΠΓΔΜ. Είναι η πρώτη συμφωνία που υπογράφεται με χώρα των Δυτικών Βαλκανίων και αυτό δείχνει πως η ευρωπαϊκή προοπτική (όπως ανέφερα προηγουμένως) γίνεται πραγματικότητα.

Η Αλβανία θέλει και αυτή να συμμετάσχει σε αυτή τη διαδικασία. Εμείς το χαιρετίζουμε. Θα υπάρξει μια συνεννόηση με την Ε.Ε., γιατί πρέπει να αποσαφηνιστούν ορισμένα θέματα και να είναι ξεκάθαρο πως η πορεία της

όποιας χώρας συνδέεται με ορισμένα κριτήρια, όπως αυτά που θέτει η Ε.Ε., π.χ. τα κριτήρια της Κοπεγχάγης.

Κλείνοντας την παρέμβασή μου, έχω να σας πω πως η Ελλάδα επιθυμεί, ως χώρα της Ε.Ε., αλλά και ως χώρα της περιοχής, περισσότερο από τον καθένα, να υπάρξει ανάπτυξη, να υπάρξει δημοκρατία. Θέλουμε να πρωταγωνιστήσουμε και να διαδραματίσουμε ρόλο. Παλιά, στο Βορρά της χώρας, υπήρχε μια περιοχή ανασφάλειας, μια περιοχή που δεν επέτρεπε τη συνεργασία, την ανάπτυξη και τη διασύνδεση με την Ε.Ε.. Αυτό, με τη σημερινή Διάσκεψη Κορυφής, θα ξεπεραστεί. Οι διαχωριστικές γραμμές δεν είναι πλέον τόσο έντονες, αλλά αντίθετα δημιουργούνται γέφυρες. Εμείς, το χαιρετίζουμε αυτό και χαιρετίζουμε αυτή την εξέλιξη. Αυτά από πλευράς μου, ακούω τις ερωτήσεις σας.

ΑΧ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: *Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν περισσότερα στοιχεία σχετικά με τον Οργανισμό Ανασυγκρότησης; Η Αλβανία έθεσε ξανά, όπως το έκανε στα Σκόπια, θέμα ανεξαρτησίας και αυτονομίας του Κοσσυφοπεδίου και του Μαυροβουνίου;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η Αλβανία δεν έθεσε τέτοιο θέμα. Η Αλβανία, όπως προκύπτει από την εισήγηση του Προέδρου της Ρετζέπ Μείντάνι, αναφέρθηκε στο ότι η περιοχή θα πρέπει να έχει αυτονομία. Χρησιμοποίησε κάποιες διατυπώσεις που υποδηλώνουν ότι θέλει μια ευρύτερη ελευθερία για την περιοχή του Κοσσυφοπεδίου, αλλά δεν έθεσε θέμα, όπως είπατε εσείς, ανεξαρτησίας.

Όσον αφορά τον Οργανισμό Ανασυγκρότησης, σας είπα πως έχει, από τις συμφωνίες που προκύπτουν, πιστοποιηθεί η χρησιμότητά του για το Κόσσοβο και θα επεκταθεί η δραστηριότητά του στη Σερβία και το Μαυροβούνιο. Η Σερβία είναι μια περιοχή που έχει πολλά προβλήματα και εκεί χρειάζεται μια πολύ μεγάλη προσπάθεια. Και γι αυτή την προσπάθεια θα είναι υπεύθυνος ο Οργανισμός Ανασυγκρότησης. Υπήρχαν κάποιες διαφορές, όσον αφορά το ρόλο του, αλλά αυτές πιστεύω ότι έχουν κλείσει με τη σημερινή διάσκεψη.

Γ. ΚΑΡΕΛΙΑΣ: *Κύριε Πρόεδρε, η αποδοχή της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου της Χάγης είναι όρος από την Ε.Ε. προς τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων για να την προσεγγίσουν;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η Ε.Ε., όπως εκφράστηκε με τον Πρόεδρο Σιράκ, τόνισε ότι είναι ανάγκη να υπάρχει δικαστική διερεύνηση για τα εγκλήματα που έγιναν στην περιοχή. Και βεβαίως, η δικαστική διερεύνηση μπορεί να γίνει καλύτερα από ένα ανεξάρτητο όργανο. Δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση ότι όλα τα θέματα θα εξεταστούν από τη Χάγη.

Ν. ΜΕΛΕΤΗΣ: *Για θέματα λαθρομετανάστευσης... (στη συνέχεια δεν ακούγεται ευκρινώς)*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Το θέμα των μεταναστών είναι ένα θέμα μεταξύ Ελλάδας Αλβανίας, είναι ένα θέμα ειδικό. Και έχουμε δηλώσει, εδώ και καιρό, πως εκείνο που επιδιώκει η Ελλάδα είναι να σταματήσει η λαθρομετανάστευση, να μην υπάρχει λαθρομετανάστευση και όλο το θέμα της μετανάστευσης να εξεταστεί στο πλαίσιο της εποχικής απασχόλησης. Να υπάρχει μια συμφωνία με την Αλβανία και τις άλλες χώρες εφαρμοζόμενη, η οποία και θα καθορίζει αν και πόσοι Αλβανοί θα έρχονται στην Ελλάδα να εργάζονται. Από εκεί και πέρα, μέσα στο πλαίσιο της συμφωνίας που θα υπογραφεί, μελλοντικά, με την Αλβανία, θα εξεταστούν τα διάφορα θέματα που υπάρχουν. Γιατί και τα θέματα που αναφέρατε αφορούν ανθρώπινα δικαιώματα, αφορούν την Κοπεγχάγη. Θα υπάρξουν επομένως ανάλογες ρυθμίσεις.

Γ, ΔΕΛΑΣΤΙΚ: *Η συμμετοχή στη Σύνοδο Κορυφής του προέδρου του Μαυροβουνίου, το οποίο δεν αποτελεί ανεξάρτητη χώρα και το οποίο έχει δηλώσει την πρόθεσή του να αποσχισθεί από τη Γιουγκοσλαβία, σημαίνει ότι άμεσα ή έμμεσα, πολιτικά, η Ε.Ε. στηρίζει αυτές τις αποσχιστικές τάσεις του Μαυροβουνίου;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο κ. Τζουγκάνοβιτς έθεσε σήμερα αυτό το θέμα, αλλά όχι με τη μορφή μιας αποσχιστικής κίνησης. Από την παρέμβασή του προκύπτει ότι πιστεύει πως θα πρέπει να υπάρχει μια άλλη σχέση ανάμεσα στο Μαυροβούνιο και τη Γιουγκοσλαβία και να βρεθεί ένας τρόπος να διαμορφωθεί αυτή η άλλη σχέση, ξεκινώντας από τη σκέψη ότι θα υπάρχει ένα ανεξάρτητο Μαυροβούνιο, το οποίο, όμως, θα εντάσσεται με τη Γιουγκοσλαβία σε ένα νέο σχήμα. Το τί σημαίνει, βέβαια, αυτό, αρμόδιος είναι να μας το εξηγήσει ο ίδιος.

Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΤΟΣ: *Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να μας σχολιάσετε την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δυνάμει της οποίας καταδικάστηκε η Ελλάδα για το θέμα της λεγόμενης βασιλικής περιουσίας.*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η απόφαση η οποία ελήφθη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αφορά το θέμα της αρχής, αν οφείλεται ή όχι αποζημίωση στον τέως βασιλέα για την περιουσία του. Η δικαστική διαδικασία δεν έχει κλείσει. Παραμένει ανοιχτό το θέμα, εάν δικαιούται και σε ποια έκταση αποζημίωση ο τέως βασιλέας. Η Ελλάδα θα υπερασπίσει σθεναρά τη θέση της σε αυτή την υπόθεση. Εμείς πιστεύουμε ότι έχει εισπράξει πολύ περισσότερα χρήματα από όσα εδικοιούτο, λόγω της απώλειας της περιουσίας του, την οποία ισχυρίζεται ότι έχει.

Εγώ θέλω να κάνω ένα σχόλιο σε αυτό: Ηθικά η απαίτηση που προβάλλεται, η απαίτηση πολλών δισεκατομμυρίων, είναι απαράδεκτη όταν προβάλλεται από ένα πρόσωπο το οποίο ευθύνεται για την επτάχρονη δικτατορία και ευθύνεται και για την καχεξία της δημοκρατίας για πολλά χρόνια στην Ελλάδα,

Οικονομικά, επίσης, και πολιτικά η απαίτηση δεν δικαιολογείται, διότι δείχνει μια πλήρη έλλειψη ευαισθησίας απέναντι στις προσπάθειες που έκανε ο ελληνικός λαός. Είναι μια στάση ακραίας αδιαφορίας για τα συμφέροντα του ελληνικού λαού.

Τ. ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΟΣ: *Αν η εξέλιξη δεν είναι θετική, η Ελλάδα θα προχωρήσει σε κάποιου είδους συμβιβασμό;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η δικαστική υπόθεση βρίσκεται σε εξέλιξη. Νομίζω ότι είναι πολύ νωρίς να κάνουμε οποιαδήποτε συζήτηση πάνω σε αυτό το θέμα.

ΣΤ. ΤΣΙΜΑΣ: *Θα ήθελα να επανέλθω στην ερώτηση του συναδέλφου κ. Καρελιά: Μιλήσατε προηγουμένως για δικαστική διερεύνηση όχι κατ'ανάγκην από το Δικαστήριο της Χάγης, αλλά από κάποιο άλλο όργανο. Τί σημαίνει αυτό;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ απλώς ανέφερα το εξής: Γίνεται μια συζήτηση για ορισμένα αδικήματα που ίσως είναι υπερβολική η Χάγη. Μην υπεισέλθουμε όμως τώρα σε τέτοιες λεπτομέρειες. Νομίζω πως είναι πρόωρο να μπορούμε εμείς σε αυτή τη συζήτηση. Η διαπίστωση που έγινε σήμερα σε αυτή τη συνάντηση είναι ότι όπου υπάρχουν εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας θα πρέπει να επιβληθεί ποινή.

ΣΤ. ΤΣΙΜΑΣ: *Για τη Γιουγκοσλαβία ... (στη συνέχεια δεν ακούγεται ευκρινώς).*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εγώ αποκόμισα το μήνυμα ότι η Γιουγκοσλαβία και η Σερβία (ο κ. Κοστούνιτσα) χαιρετίζουν αυτή την εξέλιξη, θέλουν να συμμετάσχουν σε αυτή την εξέλιξη και πιστεύουν πως η προοπτική της Γιουγκοσλαβίας είναι συνδεδεμένη με την Ε.Ε..

Δ. ΜΠΟΤΩΝΗΣ: *Κύριε Πρόεδρε, στη συνάντηση που είχατε με το Σκοπιανό ομόλογό σας προέκυψε κάτι για το θέμα της ονομασίας, Έχετε κάτι να μας πείτε;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οχι, δεν έχω κάτι να σας πω.

Β. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: *Κύριε Πρόεδρε, θα θέλαμε περισσότερα στοιχεία για τις κατ'ιδίαν συναντήσεις σας. Θα μπορούσατε να μας πείτε;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Με τον Πρωθυπουργό της ΠΓΔΜ Λιούπτσκο Γκεοργκέφσκι συζήτησα όλα τα θέματα που αφορούν την Ελλάδα και την ΠΓΔΜ, συμπεριλαμβανομένου και του ονόματος. Συγκεκριμένα, συζήτησα θέματα επενδύσεων, θεωρήσεων, το ενδιαφέρον της Ελλάδας να ανοίξει κάποιο Προξενείο, τις διαρθρωτικές μεταβολές που γίνονται στα Σκόπια κ.ο.κ. Με τον κ. Ρατσάν, τον Πρωθυπουργό της Κροατίας, συζήτησα –επειδή η Κροατία, όπως γνωρίζετε, έχει τηρήσει μια στάση μιας κάποιας απόστασης

από τις διεργασίες που έγιναν στο χώρο της Ν.Α. Ευρώπης- την ευρωπαϊκή προοπτική της Κροατίας, τη συνεργασία με την Ελλάδα. Ο Πρωθυπουργός της Κροατίας θα επισκεφθεί στο τέλος Φεβρουαρίου την Αθήνα, για να συνεχίσουμε τις συζητήσεις μας.

Ν. ΜΕΛΕΤΗΣ: *Με Ευρωπαίους;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Στο περιθώριο της Διάσκεψης συναντήθηκα και θα έχω ακόμη συναντήσεις με Ευρωπαίους ηγέτες για θέματα που μας ενδιαφέρουν. Και ένα τέτοιο θέμα που μας ενδιαφέρει είναι η εταιρική σχέση, να τους υπενθυμίσουμε ποια είναι η δική μας θέση. Αλλωστε, απόψε ο κ. Σιράκ θα είναι στην Αθήνα.

ΑΘ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ: *Κύριε Πρόεδρε, με τον Αλβανό ομόλογό σας είχατε κάποια συζήτηση;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Είχα χθες συζήτηση.

ΑΘ. ΑΡΑΜΠΑΤΖΗΣ: *Αν είχατε συζήτηση για το θέμα των τελευταίων δημοτικών εκλογών στην Αλβανία.*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Με τον Πρωθυπουργό της Αλβανίας Ιλίρ Μέτα είχα ένα τηλεφώνημα προ ημερών. Μου τηλεφώνησε ο κ. Μέτα και μου αναφέρθηκε στη σημερινή εξέλιξη. Και όπως είπα προηγουμένως, πιστεύω ακράδαντα πως δημοκρατία σημαίνει σεβασμός στα ανθρώπινα και μειονοτικά δικαιώματα. Αυτό ακριβώς επισήμανα στον κ. Μέτα. Ο κ. Μέτα μου είπε ότι θα λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα, ότι θα υπάρξει μια νέα νομοθεσία στην Αλβανία, για να ισχύσουν δικαιώματα της μειονότητας στο επίπεδο εκείνο που υπάρχει στην Ε.Ε..

ΑΧ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ: *Μια διευκρίνηση, κ. Πρόεδρε: Σε σχέση με τα Σκόπια, είχατε ξαναδεί τον κ. Γκεοργκέφσκι, έγινε κάποιο βήμα για το όνομα;*

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οχι. Προχωρούμε μια συζήτηση, η οποία έχει διαρκέσει πολύ και κάποτε πρέπει να τελειώσει.

Σας ευχαριστώ πολύ.